

LOGIKA PRO PRÁVNÍKY

povinně volitelný předmět pro 4., 6. a 8. Semestr

Anotace:

Povinně volitelný předmět je zaměřen na aplikaci poznatků formální logiky v právním myšlení. Největší pozornost je věnována postupům aristotelovské logiky v právu, z modálních logik se probírá logika normativních vět. Dále jsou rozebrány pro právníky významné otázky, které navazují na formálně logické postupy, avšak mají svůj specifický právní charakter. Jde zejména o problematiku právní terminologie, teorii právní argumentace a o význam logiky v metodologii právní vědy.

Sylabus:

1. Úvod do předmětu (povaha logiky; úkoly logiky; druhy logiky; právní logika; jazyk z hlediska logiky; druhy jazykových výrazů: jména, konstanty a proměnné, funktory, výroky a výrokové formy)
2. Výroková logika a právní myšlení (složené výroky; jazyk výrokové logiky; logické spojky; pravdivost, úsudková schémata výrokové logiky; pravidlo odloučení)
3. Predikátová logika a právní myšlení (predikáty; kvantifikace; formule predikátové logiky; odvozování v predikátové logice)
4. Logika tříd (množin) - pojem třídy; vztah mezi třídami; operace s třídami
5. Logika vztahů (pojem vztahů; vlastnosti vztahů; typy vztahů)
6. Neklasické logiky, normativní logika (modální logika a její druhy, pojem normy, norma a normativní věta, logická struktura právních norem, modality normativnosti)
7. Pojmy a definice v právu (co jsou pojmy a termíny; obsah a rozsah pojmů; definice a jejich druhy; pravidla definování)
8. Logika a metodologie (teorie metod právní vědy; metody poznání opírající se o poznatky logiky - analýza, syntéza, dedukce, indukce, abstrakce; abdukce)
9. Teorie argumentace a argumentace v právu I.
10. Teorie argumentace a argumentace v právu II.
11. Neformální logika. Eristika (kvaziargumentace, chybné argumentace)

Literatura:

Povinná:

Knapp, V. – Gerloch, A.: Logika v právním myšlení. Praha: EurolexBohemia, 2000.

Doporučená:

Peregrin, J.: Logika a logiky. Praha: Academia, 2004.

Sousedík, P.: Logika pro studenty humanitních oborů. 2. Vydání. Praha: Vyšehrad, 2001

Štěpán, J.: Logika a právo. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011

Weinberger, O.: Základy právní logiky. Brno: Masarykova univerzita, 1993.

Studijní povinnosti:

Kombinovaná zkouška (průběžné písemné testy; ústní dozkoušení)
Pravidelná účast je podmínkou pro atestaci

Prerekvizity: Teorie práva II. (HP 0682)

Kapacita: 20 osob

Vyučující: Prof. JUDr. Aleš Gerloch, CSc. (garant předmětu)
JUDr. Katarzyna Żák Krzyżanková, Ph.D.
(email: krzyzank@prf.cuni.cz, konzultace: pátek 13:30-14:30)